Premiul I Atlantykron 1997

Thomas - Monolight

E un parfum ca floarea de iasomie, persistent. Fin. Un iz usor de lamîie. Proaspat. Subtire.

O pendula ce bate. Ropotul degetelor pe o masa de lemn.. Tropot de cai în noapte, pe un drum de pamînt. Bataile speriate ale inimii tale. Bataile pendulei - dangat de clopot. Like a long-lost friend.

Orion. Canis major. Sirius. Serpens cauda.

Iese ametit din Pavilionul Senzatiilor.

Iarmarocul e pe sfîrsite, tîrgovetii încep sa-si strînga catrafusele. Scenele sînt maturate de lumini ce strîng laolalta pasii marunti ai dansatoarelor. Valuri, clopotei, dairea, gene lungi. Un sarpe alb (vopsit?). Alaturi un dervis îngîna povestea subliniata de fosnetul mîinilor batrîne în mînecile largi.

Jos, în drum, o minge-de-foc stinsa, prafuita. O loveste cu piciorul si ghemotocul se rostogoleste în laturi, împroscînd scîntei. Un pitic (costumat în?) diavol chitaie, ferindu-se speriat în umbra unei tarabe.

"Alexander Scott este deja o legenda. Este Mitul. Este Adevarul. Ghilda Profetilor si l-a ales drept patron, si simpla pomenire a numelui sau te duce cu gîndul la nemurirea sufletelor cu adevarat mari. Caci cine, daca nu Alexander Scott, a fost pionierul, deschizatorul de drumuri, cel ce ne-a oferit tuturor Viitorul?"

Îsi strînge haina pe lînga trup, ferindu-se de un grup de gura-casca ce trece pe lînga el - poarta toti încaltari rosii, lucitoare, si haine de culoarea oului de sarpe. Turisti, desigur, nu vîntura-lume de profesie ca el.

"Colindînd printre negurile si nesiguranta vremilor de demult, el si tovarasii lui au plantat pentru noi jaloanele ce ne conduc existenta, ei ne-au ajutat sa Fim." Sta în fata ecranului, lasînd cuvintele sa i se perinde pe retina,

zeci de sori mititei în tot atîtea leduri pentru fiecare litera a reclamei. Lumina învataturii.

"Unde, daca nu aici, veti gasi sprijin si îndrumare în cautarea voastra? Veniti! Veniti! Impartasiti-va din stiinta Babei Fortuna! Veniti! Ghicim orice pentru dumneavoastra! Firma garantata!" Se lasa purtat de colo-colo, printre tarabele pe jumatate golite. Covoarele tesute cu alge si puf-de-papadie lucesc stins, fosforescent; doua femei-bufnita studiaza atente un adolescent buburos - probabil le-a cerut un sfat în privinta profesiei pe care s-o urmeze. Îl izbeste mirosul dens de mîncare grasa, fierbinte, si se grabeste sa treaca mai departe. Nu l-ar fi vazut niciodata pe pusti în postura de bucatar. Coteste pe lînga Piata Machetelor, spre ocean.

Sub un umbrar din vita-de-vie picotesc cîtiva anu, paziti de un negru mititel si buzat (cum altfel?). Poti s-o tii în colivie de aur, gîndeste, s-o legi cu un lant sau sa trasezi un cerc pe nisip în jurul ei - o pasare de zapada pleaca si vine cînd vrea, nimic din ce faci n-ar opri-o; de obicei, cînd zboara în timp, te ia cu ea. Nu ca pe o favoare, nu din obligatie, nu din plictis. Pentru ca asa sînt lucrurile. Pentru ca asa trebuie. Oare ea stie asta? E ca si cum ar migra?, nu se poate altfel? Miroase a reavan. Pavilionul Senzatiilor i-a stîrnit simturile, e constient de tot ce se afla în jur. Pasarile atipite, ca niste gîste mari, de un alb laptos, cu ochi de jad. Penele care nu sînt pene. Ciocul care nu e cioc. Anu care nu sînt pasari, sînt... (calatori în timp?) Colinda pe tarm, oceanul bate marunt la picioarele lui, îi îngîna pasii, ca un pusti obraznic la care ai strigat peste gard.

Drept în fata e o platforma mica. Se îndreapta într-acolo si se opreste în fata scenei, lovindu-si picioarele în marginea de lemn. O roata mare a norocului, doua fete înalte, un prezentator în frac. Asteapta un concurent.

Priveste în dreapta apa aramie, soarele spînzurat nesigur, parca ar face echilibristica pe linia orizontului, hop! a alunecat si începe sa cada dincolo de Marginea (sau Sfîrsitul?) Lumii (dupa cum indica tablita în forma de sageata îndreptata spre apus). Îsi întoarce ochii spre scena.

Un concurs? se mira. S-au asezat tocmai aici pentru un concurs?

Îsi aminteste rapid toate tarabele, Pietele, Pavilioanele din Tîrg - sute de concursuri, de la alba-neagra la zidul mortii, probe de îndemînare, curaj, rapiditate, verificarea cunostintelor, frumusete, imaginatie - orice lucru la care te-ai putea dovedi mai bun decît ceilalti - fireste, cu mai multi sau mai putini concurenti, cu chibiti, timizi, nehotarîti, învingatori sau învinsi, pariuri si spirit de competitie... Astia de aici ce fac? Pe lînga el se rostogoleste un urs dresat, tinîndu-si între labe nasul strapuns cu inelul cu lant, urmat de o cîntareata ce îngîna arii de opereta, un tînar cu un tambal, un cersetor olog cu un pui-de-zîna ce zboara împleticit la capatul unei ate, precum un bondar. Urmele din nisip sînt sterse de valuri.

Prezentatorul se apleaca spre el.

- Domnul doreste sa concureze? îl întreaba obosit. Se mai vede o margine de soare oval, latit deasupra apei, ca o bucata de plastilina rosie izbita de pamînt. Chiar, n-a fost niciodata în partea aceea de lume.

- Vreti sa jucati? repeta omul de pe scena, ragusit la sfîrsitul unei zile pline cu semne de exclamare. Se întoarce, nehotarît. Trupa de pe tarm, înmultita de cîtiva curiosi, s-a adunat lînga podium.

- Care e premiul? o întreaba în soapta pe cîntareata. Aceasta zîmbeste politicos, ducîndu-si mîinile la urechi. Nu-l aude, e înca în timpul serviciului. Se urca pe scena, sovaind. Prezentatorul s-a însufletit, îl prinde de brat, conducîndu-l spre roata mare de lemn, fetele zîmbesc si ele, adopta pozitiile de prezentare, începe sa se auda muzica.

- Oameni buni! Lume! Lume! striga prezentatorul în microfon. Iata, în sfîrsit, unul dintre voi a reusit sa-si învinga temerile...

În jurul scenei s-au îngramadit privitori buluc, cap lînga cap, parca atîta asteptau, sa apara un concurent. Toti comenteaza cu voce tare, privindu-l curiosi, chemîndu-i si pe altii sa vada spectacolul. Se simte putin încurcat, nu e felul lui sa iasa în fata la concursuri de bîlci. Dar cine stie, poate se alege cu ceva bun. Parte pentru a scapa de privirile insistente ale celor din jur, se apleaca spre o fetita de lînga trepte.

- Care e miza? Ce se cîstiga?

Ea strînge în brate catelul de plus, se încapatîneaza sa nu-l priveasca si-si lipeste obrazul de jucaria pufoasa.

- Iata, roata se învîrteste si... primul numar... este... unu! behaie încîntat prezentatorul în spatele lui. Întrebarea cu numarul unu, fosneste el o hîrtie: Cum va numiti?

Îi vine sa rîda, ce întrebare stupida, se întoarce spre prezentator dar acesta e foarte serios, la fel si fetele, nimeni nu mai zîmbeste, oamenii din jur îl privesc tacuti, curiosi, nu, invidiosi, acum îsi da seama, îl privesc lacomi, asteapta raspunsul lui cu înfrigurare, el e unul dintre ei care a avut curaj, concureaza în jocul asta ciudat, e singurul care a facut-o, citeste asta pe fetele lor. Ei stiu miza înca de la începutul iarmarocului, în fiecare zi s-au perindat prin fata scenei, niciodata n-au urcat pe ea, s-au îmboldit reciproc, au plecat si au revenit, de cîteva ori pe zi, poate de data asta...

Fericiti, nemultumiti, disperati, curiosi, plictisiti, oameni care nu mai aveau ce pierde - nimic nu i-a facut sa încerce, oricît i-a momit prezentatorul; îi stiu discursurile pe de rost, promisiunea îi tenteaza, dar nu îndestul. Teama de necunoscut e totala.

Îl studiaza minutios, în liniste, tinîndu-si rasuflarea de teama sa nu-i sperie raspunsul. Au pariat în sinea lor tot ce n-au avut vreodata. Sînt o mare falsa, nemiscata, un tarc cu oameni de piatra strînsi unul într-altul. Priveste în ochii verzi ai fetitei ca si cum ar privi într-ai lui, simte caldura plusului pe obraz si pantofii prea mari jucîndu-i în picioare, se uita la barbatul de pe scena si se întoarce în el, bineînteles ca primul numar este unu, aveau nevoie de o Roata a Norocului ca sa afle asta?, cu coada ochiului prinde valurile oceanului adevarat sclipind ca ledurile din reclame, etalîndu-si stiinta, puful moale îl gîdila pe obraz, se vede Alexander Scott la marginea unui tîrg în desert, prima întrebare e cine esti, o ploaie rece si uscata, metalica, îl acopera, împaienjenindu-i privirea...

- Exact! striga prezentatorul emotionat, în harmalaia generala. Raspunsul e corect! Felicitari învingatorului!!

Multimea vocifereaza, se înghesuie sa-l vada mai bine, parca întreg Iarmarocul s-a adunat în jurul scenei, latrînd încîntat.

Clipa Marelui Premiu a sosit. Fetele îi trec o panglica festiva peste umar, pozeaza gratioase lînga el fotografului aparut pe podium, iar Prezentatorul îi aduce la cunostinta ce a cîstigat, în murmurul vioi al gloatei:

- Viata ti se va schimba.

O clipa de liniste, apoi oamenii se îndeparteaza grabiti, comentînd încîntati evenimentul si aruncînd priviri furise în urma. Cîtiva s-au adunat la coltul scenei, vor sa vada ce se mai întîmpla.

Cu flori de iasomie în par, în lumina difuza a apusului, dervisul se îndreapta spre el, mergînd descult prin apa.